

Makói Független Ujság

POLITIKAINAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Széchenyi ter. 2. Telefonszám 124.

Szerkesztésért felelős:
ÓZV DR. KISS PÁLNE

Alapította:
DR. KISS PÁL.

ELŐFIZETESI ÁRAK HELYBEN:
Fél évre 7 korona | Egy hora 1 K.20
ELŐFIZETESI ÁRAK VIDÉKEN:
Fél évre 14 korona | Egy hora 2 K.4

Karácsonyra

A makói házak legtöbbszörében az az idejű karácsony is feketén, szomorúsággal köszönt be. Hiányzik az apa a férj, a fiu, a testvér. De ilyen igen sok makói házában még az is hiányzik, ami a legtöbb esetben a rideg kielenséget s szomorú valóságot enyhítene. Hogy mi mindpen hiányzik, jobb arról nem beszélni, mert különben igazán ünneposztást követelnénk el.

Jó makói fiuk, derék hős apák hívei, kik odakünn a különböző harcokban esőben, hóban, szélben ünnepeleitek a szeretet ünnepe, felétek száll sohajunk, érietek imánk és fohásunk. Oh! hisz akikért annyian imádkoznak, csak nem lehet, hogy meg ne hallgassa a nagy könyörülő.

Az örök szeretet s békeesség címe borzalmas karácsonyan minden emberi lélek a Glóriás Istenember felé fordul s várja az újabb megváltást, a nagy égi csodát, amely megváltja az emberiséget a goncsa gyűlöletől, a lelkek vak-ságától.

Jójj Betlehem csodás békeessége s hozd az égiek békejét erre a földül világra, amelynek kinszenvedése immár felér annak az örök diosőségű Isten fiának kinszenvedésével aki ennek a világnak megváltásáért adta életét s akiknek születésnapját ma ünnepli az egész emberiség.

Gerge erőtlen fehér galambok röpöknek a levegőben. Mint angyalok égi munkája hallik távolból ez a szó „béke”. Vajh megéled-e a lelkekben a béke eszméje úgy, hogy testet ölt??!

Meg kell, hogy erősödjék a sokat szenvedett népek nem hagyják már sokáig nygyhangu alprofétaiktól magukat vesztegni. A mi béke s szádéksinkat megértik tu'nan a népek, már hallik is a moraj, mely ha belőle népek forradalma válik irtózatos erejével elsepri, népek holdogságának megromlót.

Szent karácsony ünnepeén kell hogy a magasztos békeesség állandósuljanak az emberek szívében. Minden jel arra mutat, hogy az emberiség végyva vágyik a béke után ami meg is lesz. Az örök békeesség a betlehemi jászokból áradt szét a világra az emberiség, a béke megszületését nem várja hiába.

Hisszük, hogy ez az utolsó háborús karácsony Jövőre együtt üljük hős testvéreinkkel, fiainkkal azt a karácsonyt, amely esidén oly végtelentl szomorú és fekete.

Tulceát elfoglaltuk.

BUDAPEST, december 23.

Keleti harcér:

Osztrák-magyar csapatok több orosz előretörést véresen visszavertek.

Olasz és Délkeleti harcér: Nincs ujság. Höfer.

BERLIN, december 23.

Nyugati hadszintér:

Albrecht Wuerttembergi herceg hadserege az Ypren és Widschaete környékben a tüzérségi tevékenység tegnap jelentékenyen megerősödött, Ypren-től délkeletre angol osztagok támadtak, tüzünkkel egyik oldalon pedig közelharc után visszaverték őket, Boessinghetől délre járőrünk benyomult az ellenséges árkokba és foglyokat géppuskákat és egyéb zsákmányt hozott magával.

A trónörökös hadsereg harcvonala:

A Champagnei és Maas arcvonalon csak csekéj tüztevékenység a Vogésekben Muenstertől északnyugatra német portyázó osztagok elfogtak egy francia árkszezredet, Frappelenél St. Dieltől keletre és a Rajaa rhonei csatornától délre erős tüzérségi előkészítés után támadó francia osztagokat visszavertünk.

Keleti hadszintér:

Lipót bajor herceg vezértábornagy harcvonala: Nem történt különösebb esemény.

József főherceg vezérezredes harcvonala:

Az erdős Kárpátokban több járőr vállalkozásunkból foglyokat és gépguskákat szállítottunk be. Mesti Canecitől délre osztrák-magyar osztagok az oroszoktól ismét visszafoglaltak egy nemrég feladott előállást.

Mackensen vezértábornagy hadsereportja:

Dobrudzsában a szövetséges csapatok rohammal elfoglaltak több orosz utóvédállást és az alsó Duna mentén megszállták Tulceát, a foglyok száma több mint 1600-ra emelkedett több géppuskát zsákmányolt.

Macedónia harcvonal:

A Struma siktgon járőresatározások. Ludendorf.

Tisza és a nemzeti közvélemény.

Tisza István egyenesen követelte a maga számára a nádorhelyettesi méltóságot. Még pedig azon a címen, hogy mögötte van a nemzetnek az a közvéleménye, melyet a parlamenti többség képvisel. Ez pedig — úgy mondja — a nemzet közvéleményének többsége. Tovább ment és megtagadva közjogi nagymesterét, Deák Ferencet, amellett prókatoroskodott, hogy csak a miniszterelnök lehet az, aki a nemzet vezéréppen a koronázásnál a nemzet közbizalmának letéteményeseként szerepelhet. Ez idő szerint tehát ő, Tisza István. Már minthogy ő, Tisza István a magyar nemzet közvéleményének vesére, és közbizalmának letéteményese. A munkapárt így erre a brutálisan hamis címre támaszkodva, ebbe a szembeszökő valótlanúságba takarogatva saágyenletes és oktalan szolgáltságát, lezavarta József főherceget és megválasztotta magának nádorhelyettesül Tisza Istvánt. Magának. Mert a nemzet igazi közvéleményét nem lehet megcsalni efféle szavazatokkal. A nemzet igazi közvéleménye sohasem hihezi el azt, hogy a fekete tulajdonképpen fehér, s hogy a nemzeti vesére Tisza István.

Matematikai pontossággal, a kétszerkettő igazságával lehet megállapítani, hogy ez a mostani parlamenti többség sohasem képviselte a nemzet többségét. Még akkor sem, amikor megválasztódott, nem csak azért, mert alávalóan büntetés módon választódott a Lukács László által szerzett pártmés közpénzen, hanem azért is, mert az ellenzéki pártok képviselőire leadott szavazatok száma jóval meghaladja a munkapárti összes szavazatok számát. Még kevésbbé képviseli a munkapárt a nemzeti közvélemény többségét azok után a hitványságok után, melynek rendjén ez a munkapárt eszköze volt Tiszának az alkotmányrombolások és nemzetellenes bűnök egész tömegeinek elkövetésében. A háborúnak, a háború eseményeinek megéppenséggel meg vannak a tanulságai, a háború megcsinálta a lelkeknek azt az evolúcióját, mely meglátatja az emberekkel a kormányzó hatalomnak, a munka-

párti többségre támaszkodó többségnek és főképp Tisza Istvánnak a nagy és súlyos megpróbáltatások időiben elkövetett nagy vétkeit.

De im abba a vitába, mely az egész nemzet sorsa előtt lefolyt Tisza István értékéről, érdemességéről, és arról, hogy ő igazán a nemzeti közvélemény bízalmának letéteményese, beleszólt Arad városa, beleszólt Tisza István választókerülete. Arad város törvényhatósága a koronázás alkalmából ünnepi közgyűlést tartott és határozatot hozott. Ez a határozat egyenesen azt jeleníti, hogy Tisza István nemcsak a nemzeti közvélemény többségének hanem saját kerületének bizalmával se dicsekedhetik.

Arad város törvényhatósága elhatározta, hogy a város nevében az új királyhoz hódoló feliratot intéz, melyben az egész magyar dolgozó társadalom számára egyenlő jogokat kér, hogy új királya alatt a nemzet erőteljesen fejlődhessen, egyúttal elhatározta, hogy a koronázáshoz az aradi vértanúk vesztőhelyéről küld földeket.

Arad város törvényhatósága ezzel a határozatával egyszerűen megtagadja Tisza Istvánt, a ma

ga országgyűlési képviselőjét, mert Tisza Istvánnak egész múltja, állampárti egyénisége, egész kormányelnöki szereplése és minden eszelekedete kiálló ellentétben van Arad városának, az ő választókerületének ezzel a határozatával. Arad városa az egész magyar dolgozó társadalom számára egyenlő jogokat kér. Tisza István pedig konok orthodoxiával tagadta és tagadja meg ezeket az egyenlő jogokat. Arad városa a nemzet szabadságáért és függetlenségéért vértanúhalált szenvedett nemzeti hőskövek tartozó kegyeletét küldi a koronázási dombhoz, Tisza István pedig egész életét át szembehelyezkedett a nagyszerű és fontos nemzeti kegyeletnek ezzel a kultussával, mert neki nem az aradi tízthárom a hőse, hanem Görgei Artúr.

Ima, mérhetetlen távolságban áll Tisza István a magyar nemzeti közvélemény bízalmától és ezen nem változhat az, hogy a Lukács László által közpénzen megválasztott munkapárti többség leszavazta József főherceget Tisza Istvánért. Ennek a mostani munkapárti többségnek igazán nincsen semmiféle közösége a nemzeti közvéleményével.

a melyben közölte, hogy Wilson elnök jegyzéke nem Amerika anyagi érdekeltsége miatt küldetett el, hanem azért, mert a hadviselők mindkét részről mindinkább veszélyeztetik Amerika saját jogait, úgy, hogy a helyzet mind kritikussabbá válik.

— Mind közelebb jutunk a háború örvényéhez — mondja az államtitkár — és ezért jogunk van megtudni, mit akarnak a hadviselők, hogy jövendő magatartásunkat ehhez szabhassuk. Sem a német ajánlat, sem Lloyd George beszéde nem jött tekintetbe ennél a lépésnél.

Később Lansing Vilsonnal folytatott beszélgetése után további nyilatkozatot tett, a melyben kétségen felül megakarta állapítani, hogy az Egyesült Államok semlegeségi politikájában semmi változás sem állt be.

Semleges diplomata véleménye szerint az antant hatalmak szombatán átadják válaszukat a központinak és a válasz nem lesz elutasító. Az antant várja a központiak újabb, részletes ajánlatát.

Ötlete Hohenlohe herceg közös pénzügyminisztert állásától felmentette és helyére Burián István báró külügyminisztert nevezte ki.

Egyidejűleg az uralkodó Czernin Ottokár gróf, volt bucaresti követünket nevezte ki új külügyminiszterré.

— Az Uránia ünnepi előadásai. Az Uránia színház karácsonyi előadása méltóan sorakoznak azokhoz az ünnepi előadásokhoz, amellyel az Uránia igazgatósága minden egyes ünnep alkalmával meglepte a közönséget. Karácsony elsőnapján a legszenzácósabb Nordisk műsor, míg másodnapján a legtekélyesebb asépségű magyar műsor kerül bemutatásra. Karácsony első napján „a könnyelmű fiú” szenzációs Nordisk dráma Betty Nausseana a főszerepben, míg vasárnap Molnár Ferenc világhírű vígjátéka „a doktor ur” kerül műsorra László Jucival és Rátkai Mártonnal a címszerepben. A kitűnő előadások bizonyára óriási publikumot fognak vonzani.

A gazdasági fölmentések osztályozása.

A kisgazdákat és alkalmazottakat január 2-ára behívják.

A honvédelmi miniszter most adta ki le újabb intézkedését a fölmentések meghosszabbításáról. Először az összes mezőgazdasági érdekből fölmentett gazdákat, — alkalmazottakat, közfelismerési intézmények, fogyasztási és tejesvetkezetek embereit. Az összeírtak közül 3 csoportra oszlanak. Valamennyiük fölmentése decem-31-ig érvényes.

Az első csoportba tartoznak a gazdasági családok, juhászok, bérsgazdák, hízalók, tejesmelysék, gazdasági alkalmazottak, bozjárók, kovácok önnélő mezőgazdák, ezeknek a főszolgabíró 1917. március 1-ig meghosszabbítja fölmentésüket, ha a fölmentettek a front mögött legénységi vagy altiszti állományba tartoznak.

A második csoportba azok a kisgazdák és hivatalos mezőgazdasági alkalmazottak tartoznak, akikre télen nincsen szűkség, de tavasszal igen. Ezek 1917. január 2-ára bevonulásra hivandók fel, kiképzik azután hasabocsátják őket további fölmentésre, legalább március 31-ig.

A harmadik csoportba azok kerülnek, akiket nem osztályosnak nélkülözhetetlennek, különösen az 1889-98 ik évek közt született fölmentettek közül.

Íde nem tartoznak, akik soroskor „kevésbé alkalmazottak” voltak, mert ezek fölmentését mind meghosszabbítja 1917. március 31-ig. A nem nélkülözhetetlen bevonulni tartoznak, míhelyt lejár az időszerű fölmentésük.

A béke hírei

Burián külügyminiszter bukása.

Wilson jegyzéket intézett az összes hatalmakhoz.

Ismerői akarja a béke feltételeit.

Az Associated Press itteni képviselője Londonon és Hágán át a következő jelentést kapta newyorki központjától:

Wilson elnök valamennyi hadviselő államnak kábeltáviratot küldött, mely szerint jogosultnak tartja a béke feltételeiről való nézetek összehasonlításának közvetlen célszerűségét megpendíteni, aminek meg kell előznie a végleges békemegállapodásokat, amelyekben a semlegesek épp úgy, mint a hadviselő államok teljes mértékben és felelősséggel résztvenni kajlandók lesznek.

A béke talán közelebb van, mint hiszik.

A feltételek, a melyekhez a hadviselők szükségképp ragaszkodni válték, nem olyan összeegyeztethetelenek, mint a minőtől tartottak. A nézetek kicserélése legalább is szabadabbá tenné az utat egy konferencia számára és a nemzetek állandó egyesülésének a reményét a legközelebbi jövőbe hozná.

Az elnök nem javasol békét, még csak nem is alánlja fel közvetítését, hanem csak azt javasolja, hogy puhatolozások történjenek, hogy a semlegesek és a hadviselők értesüljenek, mikorára várható a béke.

Reméli, hogy a válasz új világosságot hoz a világeseményekbe.

A jegyzék szó szerinti szövege csütörtökön jelent meg az amerikai lapokban.

Lansing amerikai külügyi államtitkár nyilatkozatot tett,

Ablakredőnyök önműködővel

minden nagyságban kaphatók Pallagi-cégnél

napi ebédet rendez végül a negyvennyolcas nagy idők még élő honvédeit a Koronában megvendégeli a koronázás napján. A városi tanács ezen határozata igen eredeti és szép dolog.

Nem kapnak dupla fizetést az állami tisztviselők. A vidéki sajtóban az utóbbi napokban többször napvilágot látott az a hír, hogy az állami tisztviselők a koronázás emlékére, január 1-én dupla fizetést kapnak. Illetékes helyről jön most az értesítés, hogy ez a hír nem felel meg a valóságnak. A pénzügyminisztériumban, ahol az ilyen hatalmas kiadások előkészületeinek már folyóknak kellene, senki sem tud róla, sőt a leghatározottabban kijelentik, hogy a hír nem egyéb óhajnál. Az állami tisztviselők, bármennyire is megérdemelnék, a koronázás alkalmából sem kapnak dupla fizetést.

Lehet táviratolni az oroszországi hadifoglyoknak. A hadifoglyokkal való magántáviratforgalmat a magyar orosz viszonylatban újból felvették. A táviratokat Svájcban, Franciaországon és Dánián át kell irányítani és ennek megfelelően egy szó díja ezentúl 64 fillér. Válaszfeletlen ki köthető. De az eddigi tapasztalatok szerint Oroszországba szülő táviratoknál is kikötészet sokszor célt érvesztettek. A táviratok egyelőre csak német és francia nyelven szerkeszthetők.

Meghosszabbították a hadikölcsön aláírási idejét. A király halála tudatavölég több napra megakasztotta a hadikölcsön jegyzését, úgy hogy a rendelkezésre kiszabott időt nem lehetett teljeséggel kihasználni. A határidő holnap járna le, azonban a pénzügyminiszter az előbb említett körülményre való tekintettel úgy intézkedett, hogy az összes aláírási helyeken 1917. január hó 10-ig bezárólag folytassák a hadikölcsönjegyzéseket. Az aláírási árfolyam természetesen az időközi kamatok figyelembe vételével néhány fillérrrel emelkedni fog.

Az erdélyi menekültek hazautazása. Megirtuk, hogy a hadiszállásparancsnokság a Fogaras—Sepsiszentgyörgy—Széke yudvarhely—Maroshevíz—Gyergyószentmiklós és nagyszébeni vasutvonalakat a menekültek részére megnyitotta. Meg kell jegyezni, hogy a közelemben foglaltak csak azotia a menekültekre vonatkoznak, akik az erdélyi vármegyékbe már korábban tértek vissza és annak eddig nem utazhattak tovább. A többi menekültek, tehát mindazok, akik még nincsenek Erdélyben, Brassó, Háromszék, Csik és Marostorda vármegyékbe egyelőre még nem utazhatnak vissza, jelenlegi tartózkodási helyükön kell tehát bevárniok a hazautazásra vonatkozó és később kiadandó miniszteri rendeletet.

Nikkel pénzrek beváltása. Felhívjuk a közönséget, hogy a nikkal 20 filléreseiket f. évi december 31-ig okvetlenül váltsa be alulírott hivatalnál, mert ezen határidőn túl azok a közforgalomban teljesen érvényüket veszítik. Makói m. kir. adóhivatal.

SZÉP FEHÉR GALAMBOK . . .

*Szép fehér galambok miért szálltok arra,
ahol vér csordul a zizegő avarra,
ahol füstfelhőbe vész az ég azurja
s a reszkető földet gyilkos gránát turja?
Miert szálltok arra szép fehér galambok,
ahol vérbe fullnak a lehulló lombok,
ahol a téli táj fehér takaróját
tele frissen hullott vérrózsákkal szorják?!*

*Miert, miért szálltok vértízű mezőkre
szép fehér galambok? Gyászszótt felhőkre
piciny fehér szárnyal fényt alig ha adtok . . .
Szép fehér galambok, jobb, ha itt maradtok.
Most még gyöngék vagytok, a lelketek érző,
egy porszem súlyától sohajtozó, vérző,
közületek talán meg egy sem maradna,
fehér szárnyatokra ha vérfolt tapadna,*

*Maradjatok még itt szép fehér galambok . . .
Nem így zúgnak bugnak a békeharangok . . .!
Szaggatja a hangját, örült vészett orkán,
süvöltő üvöltés cédá ellen torkán,
lelketlen kufárok durva, kapzsi kézzel
a béke virágit vadul tépik széjjel . . .
Nem ismer uralmat, kacagja a könnyet,
vért akar az ellen tengernél is többet!*

*Nincs még elég özvegy, nincs még elég árva,
anya, ki a fiát haza egyre várja . . .!
Nincs még elég koldus, sirhalom a földön,
az egész világnak gyászruhát kell öltösn!
Csak zúgjon az orkán! Mi állunk elébe!
Ránk csak diad-ll hoz a kigunyolt Béke . . .!
Mi szívből akartuk, Isten úgy segítsen,
aki nem akarta, verje meg az Isten!*

*Maradjatok még itt szép fehér galambok . . .
. . . Majd, ha elnémulnak az üvöltő hangok
és vergődve nyögve, ténben esuszva, mászva,
a sárba tiporva, a földig alázva
békéért könyörög, ki most békét gonyól . . .!
akkor a harangok megkondulnak újból
és ti hirdessétek büszkén, diadallal,
az egekbe szálló győzedelmi dallal:
Eljött a Messiás! A Béke, a vágyott!
Legyen az Úr neve mindörökké áldott!*

KONCZ BÉLA

Hadikölcsön jegyzés.

A polgármesteri hivatalnál újabban a következő jegyzések történtek:

Rác Sándor és neje Eötvös u. 12. 10000 kor., Szabó György és neje T. 908. 3000 kor. Szabó Mihály Uri utca 15 10000 kor., Csala István és neje Bányai utca 34. 1000 kor. Erdei József Aradi utca 52. 1000 kor. Takács János és neje Kossuth u. 44. 2000 kor., Kusz István Zöldfa utca 33. 1000 kor., Szilágyi Ferencz Hold utca 8. 500 kor., Molnár Mihály és neje Apafi u. 10. 10000 kor., Mészáros János Bolygó utca (Tanya 931.) 8000 kor. kiskoru Baranyi Erzsike Bolygó u. 1. 1000. kor., Molnár Mihály és ndje Szt. Gellért utca 27. 600 kor., Gera Sándor és neje

Talipán utca 10. 1000 kor., Szabó Sándor és neje Rákóczi utca 38. 1000 kor., Iritz Miksa Megyeház utca, 10000 kor., Politzer Jenő Hunyadi utca 3. 5000 kor., Horváth János és neje Bányai utca 14. 1000 kor. Toth Pál Vársarkelyi utca 13. 1000 kor., Kapitány István és neje Bacsai utca 5. 2000 kor., kiskorú Kapitány Károly, István és Viktória Barcsay utca 5. 3000 kor., Kusz György és neje Megyekáz utca 21. 3000 kor., Jenei István és neje Megyeház utca 9. 2000 kor., Sárkány Ferencz Kálvária utca 100. 1000 hor., Joó Mihály és neje Botond utca 13. 1000 kor., Diós Sámuel belső járáneó 109. 1000 kor., Löwenbach Benedekné Deák Ferencz utca, 2000 kor., Szilágyi Sándor Arany János utca 70. 1000 kor.

Nyilttér*)

Pro patria.

Alulírottak a fájdalomtól megtört és mélyen szomorodott szívvel tudatjuk, hogy a felejtethetlen jó fiu, testvér és sógor,

Török Péter

hasájától messze földön, a montenegrói hegyek között f. évi január hó 8-án hősi halált halt.

A megboldogultnak drága tetemait az avlováci katonai temetőből hazahozattuk és az Apaffy utca 8. szám alatti gyászházából f. hó 24-én délután 2 órakor a róm. kath. egyház szertartásai szerint a róm. kath. temetőben lévő családi sírboltban helyeztük örök nyugalomra.

Áldás és béke lengjen drága porai felett.

Makó, 1918. dec. hó 23.

Id. Török Péter.
és gyászoló családja

Pro patria.

Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy a felejtethetlen jó férj és apa,

Molnár Sándor

a 46. gy. e. katonája f. évi június 28-án az olasz harcúterén hősi halált halt. Holttestét bajtársai a San-Martinói katonai temetőben helyezték örök nyugalomra.

A megboldogultnak lelki tüdvéért tartandó gyászszen-tiszteltet f. hó 26-án délután 2 órakor a ref. 6. templomban fog megtartatni.

Áldás és béke lebegjen drága porai felett.

Özv. Molnár Sándorné
és gyászoló családja.

Makói Urania Színház

Telefon száma: 181

Vasárnap, dec. 24-én,

Amerikai műsor!

A tavasz ébredése

Vígjáték 4 felvonásban.

A balti flotta

Aktuális.

Öfelsége

I. FERENC JÓZSEF

király temetésének első és második része a szertartásokkal 24-én is látható lesz.

Négy előadás! 3. 5. 7 és 9 órakor.

Eladó ház.

A Deák Ferenc utca 31. számú ház eladó. Bővebb felvilágosítást a kiadóhivatalban.

Egy nagy 8 as magyar állami magános cséplő, teljesen jókában levő jutányos áron eladó Bakacsi Pálnál, Földeák 673.

Egy **butorozott szoba esetleg konyhával** egy vagy két személy részére azonnal kiadó. **Cím a kiadóban.**

A Makói Önségélyző Egyesület mint szövetkezet, (Hunyadi-utca, makói takarékpénztár épület) ujonnan megnyit

Zálogintézete

a legmérsékeltebb kamatláb és legelőnyösebb feltételek mellett kölcsönöket ad

**ékszerekre, arany és ezüst-
neműekre értékpapirokra,
sorsjegyekre**

és egyéb ingóságokra.

Fakaréktári osztályos kölcsönöket folyosít előnyös kamatláb és fizetési feltételek mellett ingatlanokra, váltóra és kötelezvényre.

Hivatalos órák d. e. 9—12-ig d. u. 3—5-ig.

Föld hagyma alá

Igen kitűnő minőségű

20 katasztrális hold föld

hagyma alá, esetleg egy társaságnak is, olcsón és rendkívül kedvező fizetési feltételek mellett bérbeadó.

Esetleg örökáron eladó

Értekezni lehet:

Özv. Dr. Kiss Pálnál Hajnal-utca 13. sz. a., vagy a Makói Független Újság kiadói hivatalában.

Ratkay Ferenc

tudatja, hogy nála állandóan aranka-mentes

heremagot

lehet kapni, úgy kicsinyben, mint nagyban.

Értekezni lehet Vársadi utcai vendéglőjében,

Értesítés.

Fogkoronák, hidak, egész fog-sorok, szájpaddás nélküli, aranyból, platinából

fogtömések

ezüst amalgamból és a fog színével azonos porcellánból. Fogkövek eltávolítását, fogak fehéritését és hibás fogsorok átalakítását évvállalom. 23 éves fogtechnikusi gyakorlatom alatt ötbb éven át Budapesten és Berlinben is szerzett tapasztalataim felbátorítanak arra, hogy ezen szaktudásomat a nagyérdemű közönség becses figyelmébe ajánljam. Teljes tisztelettel:

Seress György

vizsgázott fogtechnikus, Uri-utca, Böhm-féle ház, Makón.

POOR ENDRE

gyógyszerésznél kapható Makón

VILMA-CRÉM

gyorsan és biztosan ható arztalmatlan szer: szepke, májfoltt, arc-, kéz- és lábfehérítés és mindenféle bőrtisztítatlanság ellen.

Vilma hajpor, Vilma szappan és hajfijító szer.

Ára: Vilma-crém 1 korona, Vilma-hajpor 1 korona, Vilma szappan 70 fill, Hajfijító 1 K. Ezen plereszerek több kiállításán érmeikkel lettek kitüntetve.

Marhabört,

lőbört, juhbört, nyulbört, báránybört, csikóbört és mindenfajta bérőket és gyapjút, a legmagasabb napi áron veszek.

Löwenstein Armin

Deák Ferenc-utca 48 szám. Fácskai bormérés mellett.

Kiadó hagymaföldek közel a városhoz **Iritz Miksánál.**

Árverési hirdetés

Ezennel közhirrre teszem, hogy a csanádi vasút Makó állomásán december 29 én délután 2 órakor egy waggon fejes káposzta nyilvánosan elárvereztetik.

Makó, 1916. december 23

Babos

Állomás-török

Eladó föld

Apátfalvai határszélén 11 katasztrális föld, tanyaépülettel együtt örökáron szabadkézben eladó. Értekezni lehet:

Balogh Antal

tulajdonossal, Páva utca 8 szám alatt

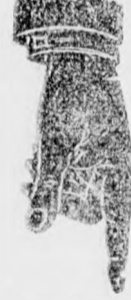
Eladó ház

Vásárhelyi utca 23 számú SAROK-HÁZAM, jó torgalmu üzlettel.

szabadkézben örökáron eladó.

Értekezni lehet a fenti szám alatt a tulajd. ncsnéval.

Özv. Nemes Lajosné

**Hirdetések
fölvételnek
a kiadóban.**

Eladó sertés

7 darab 11 hónapos sertés a Rákócy-utófélen csorgó mellett utásházra megvételre. Értekezni lehet a helyszínen.

Siket Imrénével

122 szám alatt

Tajfajta hirdetés

Megvételre keresek négy darab három négy éves engedélyezett ménlovat, akiknek van jelentése be, és e hó 28 án reggel 8 órakor mutassa be a tájfajta telep vezetőnél. Bélyeges hátú előnyben.

Megnyitó bál a Koronában

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy t. hó 26 au vagy a karácsony másnapján

a Korona-szálló nagytermében egy jó hírű zenekar közreműködése mellett, nagy megnyitó bál a t rendezek.

Belépő díj 2 korona. Kezdeté este 8 órakor. Egyben értesitem a n. é. közönséget, hogy a legközelebbi időben táncstermet fogok nyitni és a megnyitó bál alkalmával táncoktatásra beiratásokat elfogadok.

A n. é. közönség b. párfogását tisztelettel kérvényezem.

Kiváló tisztelettel:

Tóth Antalné.
szül. Kiss Böske
oal. tá c'ánitó.

Egy dupla fedeű női aranyra sürgősen eladó.

Cím a kiadóhivatalba.

Manillózsineg és kenderzsineg méltányos áron beszerezhető és azonnal átvehető Blüch Samu nál Makó. Ugyanott egy bolti szolgáló fizetésével felvételik.

Eladó föld

A Dali tájban özv. Erdei Józsefné hagyatékát képező

26 kat hold föld együtt, vagy 2 kat. holdanként

örök áron eladó. Értekezni lehet az örökösökkel a piacon vagy

Ij. Erdei Samuél

mtialgbize Kigyó utca 20 szám alatt

Eladó földek Verebesben és Bánomban

Értekezni lehet:

Iritz Miksánál.